

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 11-01-2021

Mødedato Mandag d. 11. januar 2021 kl. 13:31

Mødested Virtuelt med opkald til meet.rm84@rooms.rm.dk

Indholdsfortegnelse

Tema: Lokale elevfordelingsregler (13:30-14:30) #.....	3
Fastlæggelse af lokale elevfordelingsregler på gymnasieområdet.....	4
Indsatsplan for jordforurening 2021.....	8
Godkendelse af Region Midtjyllands strategi for bæredygtighed 2030.....	10
Oprettelse af regionalt passagerråd i Region Midtjylland.....	12
Rapportering af økonomi og målbilleder i 2021.....	14
Drøftelse af møder i Danske Regioner #.....	17
Gensidig orientering #.....	18

Punkt 1: Tema: Lokale elevfordelingsregler (13:30-14:30) #

1-15-1-76-6-20

Sagsfremstilling

Muligheden for at fastlægge lokale elevfordelingsregler er blevet forlænget til også at gælde optaget til skoleåret 2021/2022, hvis et eller flere gymnasier oplever udfordringer med elevsammensætningen. Forlængelsen blev aktuel, da den politiske beslutning om en langsigtet løsning om elevfordeling på de gymnasiale uddannelser er blevet forsinket på grund af Covid-19.

Gymnasierne i fordelingsudvalg Øst har ønsket at gøre brug af denne mulighed, men der kunne ikke opnås enighed. Regionsrådet har modtaget en klage over fordelingsudvalgets afgørelse. Der henvises til det særskilte punkt på denne dagsorden.

Kontorchef Henrik Lodberg gennemgår på mødet reglerne for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler, som den politiske drøftelse kan tage afsæt i. Herudover motiveres administrationens forslag til lokale elevfordelingsregler.

Beslutning

Kontorchef Henrik Lodberg gav oplæg om reglerne for at fastsætte lokale elevfordelingsregler samt de forskellige præsenterede forslag til regler fra henholdsvis et flertal i fordelingsudvalg øst, Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst samt elevrepræsentanterne i Fordelingsudvalg Øst.

Jakob Rixen deltog under behandling af punktet.

Punkt 2: Fastlæggelse af lokale elevfordelingsregler på gymnasieområdet

1-30-76-40-20

Resume

Gymnasierne i fordelingsudvalg Øst har ønsket at gøre brug af muligheden for at fastlægge lokale elevfordelingsregler, men der kunne ikke opnås enighed i fordelingsudvalget. Regionsrådet har modtaget en fælles klage fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst over fordelingsudvalgets afgørelse og har nu frist til den 27. januar 2021 til at afgøre klagen og eventuelt fastsætte lokale elevfordelingsregler.

Direktionen indstiller,

at klagerne fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst tages til efterretning,

at forslag til lokale elevfordelingsregler fra fordelingsudvalg Øst og elevforslaget tages til efterretning, og

at administrationens forslag til lokale elevfordelingsregler godkendes.

Sagsfremstilling

Den midlertidige lov fra 2019, der gav gymnasierne mulighed for at fastsætte lokale elevfordelingsregler, er blevet forlænget til også at gælde for skoleåret 2021/2022. Ifølge loven kan et fordelingsudvalg fastsætte lokale elevfordelingsregler med det formål at løse eller imødegå udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter, der har sammenhæng med elevsammensætningen på én eller flere institutioner i området. Det skal ske enstemmigt. En institution, som oplever disse udfordringer, skal senest den 3. december anmode fordelingsudvalget om at fastsætte lokale elevfordelingsregler. Fordelingsudvalgets frist for at fastsætte lokale elevfordelingsregler er den 4. januar 2021.

Såfremt der ikke kan opnås enighed i fordelingsudvalget, kan et gymnasium, som har anmodet fordelingsudvalget om at fastsætte lokale elevfordelingsregler, klage til regionsrådet over fordelingsudvalgets afgørelse senest den 7. januar 2021. Regionsrådets frist for at afgøre en klage og fastsætte eventuelle lokale elevfordelingsregler er den 27. januar 2021.

Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium anmodende den 3. december 2020 fordelingsudvalg Øst om at fastsætte lokale elevfordelingsregler. Fordelingsudvalget har på den baggrund arbejdet med en model for lokale elevfordelingsregler, men der blev ikke opnået enighed. Der var enighed i udvalget om at tage et fælles ansvar i forhold til at sikre en elevsammensætning, der afspejler den generelle befolkningssammensætning. Andelen af elever med ikke-vestlig herkomst er steget generelt over de senere år på gymnasierne i Aarhus, og især Risskov Gymnasium, Viby Gymnasium, Aarhus Gymnasium Tilst og Aarhus Statsgymnasium har en høj andel af elever med ikke-vestlig herkomst.

På baggrund af de lokale elevfordelingsregler, der blev vedtaget i foråret 2020 og anvendt ved dette års elevfordeling, er der i indeværende skoleår opnået en bredere elevsammensætning på Aarhus-gymnasierne, jf. nedenstående tabel. De syv Aarhus-gymnasier har på dette års 1. g årgang mellem 27 og 71 elever med ikke-vestlig herkomst eller mellem 11 og 27 %. For at sikre udviklingen i retning af en bredere elevsammensætning ønsker fordelingsudvalget også i det kommende skoleår at fastlægge lokale elevfordelingsregler.

Tabel 1. Opgørelse over antal KUO-elever og elever med ikke-vestlig herkomst i skoleåret 2020-2021.

	1. prioritets-ansøger med ikke vestlig herkomst	KUO-elever efter fordelingen (1. juni)	KUO-elever ved skolestart	Antal elever ikke vestlig herkomst ved skolestart	Elever ved skolestart	Pct. med ikke vestlig herkomst ved skolestart	Estimeret Pct. med ikke vestlig herkomst uden KUO
Aarhus Statsgymnasium	94	25	19	71	263	27%	36%
Risskov Gymnasium	39	26	21	41	253	16%	15%
Viby Gymnasium og HF	51	1**	1**	32	154	21%	33%
Aarhus Katedralskole	23	28	25*	37	258	14%	9%
Marselisborg Gymnasium	13	17	16	27	230	12%	6%
Egaa Gymnasium	9	18	23	29	258	11%	3%
Aarhus Gymnasium*** (Dollerupvej)	44	0	0	***	61	(25%) ***	47%
Aarhus Gymnasium*** (Tilst)		0	0	***	39	(25%) ***	

* Tre KUO-elever dumpede til optagelsesprøven eller meldte fra.

** Det er den samme elev. Eleven oplyste i ansøgningen, at vedkommende skulle flytte til et KUO-område og havde Statsgymnasiet som 1. prioritet. Vedkommende blev afvist på sin 1. prioritet på grund af afstandskriteriet, da vedkommende havde bopæl i Karup på fordelings tidspunktet og tilbød en plads på Viby Gymnasium.

*** Aarhus Gymnasium oplyser, at det ikke har oplysninger om elevernes herkomst, men at andelen med ikke vestlig herkomst vurderes at udgøre 25%.

Fastsættelse af lokale elevfordelingsregler for optageåret 2021/2022

Der var enighed i fordelingsudvalg Øst om at tage et fælles ansvar for at sikre en bedre elevsammensætning på alle gymnasier i Aarhus og på den baggrund fastsætte lokale elevfordelingsregler med bopæl som fordelingskriterie og specifikt med udgangspunkt i de såkaldte KUO-områder (almene boligområder, der har et stor antal beboere uden for arbejdsmarkedet). Derimod kunne der ikke opnås enighed om, i lighed med sidste års elevfordelingsregler, at fritage Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium for at optage KUO-elever. Der er således ved fristens udløb modtaget en fælles klage fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst.

I det følgende gennemgås følgende forslag til lokale elevfordelingsregler: Forslag til fordelingsregler, som er drøftet i fordelingsudvalg Øst, forslag til fordelingsregler, modtaget fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst, samt et forslag til lokale elevfordelingsregler, modtaget fra elevrepræsentanten i fordelingsudvalget.

Forslag til lokale elevfordelingsregler fra fordelingsudvalg Øst

Fordelingsudvalg Øst har drøftet disse fordelingsregler:

- Ansøgere fra KUO-områder fordeles ligeligt på gymnasierne i Aarhus, sådan at alle gymnasier har ca. samme andel af KUO-elever af de optagne elever på 1. g årgangen.
- De involverede gymnasier er: Egaa Gymnasium, Risskov Gymnasium, Viby Gymnasium, Marselisborg Gymnasium, Aarhus Gymnasium, Aarhus Katedralskole og Aarhus Statsgymnasium.
- Ved fordelingen af KUO-elever identificeres først de elever, der skal have reserveret plads på deres 1. prioritet. Disse vælges ud fra transporttid, sådan at de KUO-ansøgere, der har kortest transporttid (med offentlig transport til gymnasiet), får reserveret plads.
- De øvrige KUO-ansøgere skal fordeles til andre gymnasier med ledig KUO-kapacitet.
- Hvis en på denne måde udvalgt ansøger har prioriteret et gymnasium med ledig KUO-kapacitet, flyttes ansøger hertil uanset transporttid.
- Hvis ansøger ikke har prioriteret et gymnasium med ledig KUO-kapacitet, flyttes ansøger til det gymnasium med ledig KUO-kapacitet, hvortil ansøger har kortest transporttid.

Forslaget fra fordelingsudvalg Øst fremgår af bilaget "Forslag til lokale elevfordelingsregler fra fordelingsudvalg Øst".

Administrationen har foretaget konsekvensberegninger af dette forslag, jf. bilaget "Estimeret elevfordeling". Ud fra ansøgertallene fra 2020 er det estimeret, at de syv Aarhus-Gymnasier vil få en andel KUO-elever på mellem 5 og 10 % og en andel elever med ikke-vestlig herkomst mellem 9 og 46 % set i forhold til den samlede elevbestand. Viby Gymnasium vil med dette forslag have 11,7 % KUO-elever og 31,1 % elever med ikke-vestlig herkomst. Aarhus Gymnasium, Tilst vil tilsvarende have 8,5 % KUO-elever og 46,4% elever med ikke-vestlig herkomst.

Klage vedrørende lokale elevfordelingsregler fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst

Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst har anmodet fordelingsudvalg Øst om at fastsætte lokale elevfordelingsregler. Baggrunden for anmodningen er, at begge gymnasier ligger over grænseværdierne på en eller

flere indikatorer i Børne- og Undervisningsministeriets parallelsamfundstilsyn (vedrørende bl.a. andel elever fra et udsat boligområde og andel elever med ikke-vestlig baggrund), og at et ureguleret optag i august 2021 vil forværre elevsammensætningen markant. På den baggrund anmoder de regionsrådet om at beslutte lokale elevfordelingsregler, der sikrer, at Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium ikke kan optage ansøgere med bopæl i et KUO-område.

Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium har følgende forslag til fordelingsregler:

- Institutioner, som ligger over grænseværdien på en eller flere af parallelsamfundstilsynets indikatorer, kan ikke optage KUO-ansøgere ved optaget i 2021.
- De afviste KUO-ansøgere fordeles efter deres prioriteringer, hvor de forlods er sikret optag. Har en KUO-ansøger ikke angivet brugbare prioriteringer, fordeles ansøgeren til det nærmeste gymnasium.
- I forbindelse med KUO-fordelingen skal der ske en overflytning af elever, så de afgivne skoler modtager 1:1 fra de skoler, som eleverne flyttes til. Det sker ud fra gængse optagelsesregler (afstand). Det betyder konkret, at en underansøgt skole, der får tilført KUO-elever, ikke kan bruge disse elever til at øge optagetallet.
- I forbindelse med den øvrige elevfordeling fra de overansøgte skoler bør det sikres, at de to udfordrede skoler fyldes op til mindst 85 % (del af lokale elevfordelingsregler), inden der foretages andre flytninger mellem andre gymnasier.
- Der bør indgås aftale om ikke at flytte elever via ventelister efter den endelige fordeling.

Den modtagne klage fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium fremgår af bilaget "Klage fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium". Med dette forslag vil det alene være Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst, der ikke kan optage KUO-elever. Med forslaget vil de øvrige gymnasier således have en KUO-andel på mellem 3 % og 16 % procent, og især Aarhus Statsgymnasium vil få en relativt høj KUO-andel på 16 % set i forhold til den samlede elevbestand.

Elevforslag til lokale elevfordelingsregler

Der er modtaget et forslag til lokale elevfordelingsregler fra elevrepræsentanten i fordelingsudvalg Øst, jf. bilaget "Elevforslag til lokale elevfordelingsregler". Forslaget har til formål at sikre en bæredygtig elevsammensætning på alle gymnasier samt modarbejde polariserede gymnasier. Forslaget indebærer et princip om, at Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst skal sikres et elevgrundlag, som garanterer, at de kan oprette mindst 7 stx-klasser. Forslaget indebærer følgende fordelingsregler:

- Alle KUO-elever fordeles ligeligt på alle gymnasier, sådan at alle gymnasier har den samme andel af KUO-elever.
- Hvis et gymnasium har en for høj andel af KUO-elever, modtager det ingen KUO-elever.
- Ingen elever skal have over 45 minutters transporttid.
- Man sikrer, at alle gymnasier har en minimumskapacitet på 7 klasser på tælle dagen i november.
- I fordeling indgår Aarhus Katedralskole, Aarhus Statsgymnasium, Marselisborg Gymnasium, Viby Gymnasium, Aarhus Gymnasium og Risskov Gymnasium.
- Der oprettes ikke ventelister på de overansøgte gymnasier. Kun ved alvorlig mistrivsel bør elever kunne flytte gymnasium.

Administrationen har ikke foretaget konsekvensberegning af denne model. Det er ikke muligt at garantere, at Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst kan oprette 7 klasser, da det reelle elevantal afhænger af både de faktiske søgetal til de to gymnasier og elevernes prioriteter i forbindelse med elevfordelingen. Med den nuværende kapacitetsfastsættelse, som blev vedtaget af regionsrådet i december, har Viby Gymnasium dog allerede kapacitet til at kunne oprette 8 klasser, og Aarhus Gymnasium, Tilst har kapacitet til at kunne oprette 5 klasser. Herved er det vurderingen, at begge gymnasier er sikret en tilstrækkelig kapacitet til at opretholde et bæredygtigt udbud. Det er endvidere ikke muligt at foretage en konsekvensberegning i forhold til antal KUO-elever, da det ikke fremgår af forslaget, hvilken andel KUO-elever et gymnasium skal have, for at det ikke skal modtage KUO-elever.

Administrationens forslag til lokale elevfordelingsregler

Administrationen har udarbejdet nedenstående forslag til lokale elevfordelingsregler. Forslaget er udarbejdet på baggrund af en sammenligning af effekterne af modellen fra fordelingsudvalg Øst og modellen fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst.

Det er administrationens vurdering, at modellen fra fordelingsudvalg Øst ikke i tilstrækkelig grad vil sikre balance i elevsammensætning for Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst, idet de med forslaget vil få en høj andel af KUO-elever. Ved de elevfordelingsregler, der blev anvendt ved elevoptaget i 2020, modtog de to gymnasier ikke KUO-elever, og de to gymnasier fik derved en elevsammensætning på 1. g årgangen, der var i balance. Det er administrationens vurdering, at der er brug for 1-2 år mere, hvor de to gymnasier ikke modtager KUO-elever, for at skolen som helhed kan opnå en elevsammensætning, der afspejler den generelle befolkningssammensætning.

Det er endvidere administrationens vurdering, at modellen fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium vil kunne give udfordringer for især Aarhus Statsgymnasium, som med dette forslag ikke skal afgive KUO-elever og derved vil komme op på en beregnet KUO-andel på 16 %. Der lægges i forslaget fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium også op til, at de to udfordrede skoler i forbindelse med fordelingen skal sikres et elevantal svarende til 85 % af

deres kapacitet. De to skoler anmoder i forlængelse heraf om, at regionsrådet genovervejer beslutningen om kapacitetsfastsættelse. Det er administrationens vurdering, at der med den nuværende kapacitetsfastsættelse er sikret de to skoler et tilstrækkeligt elevgrundlag, bl.a. som følge af, at udbuddet på Aarhus Gymnasium, Dollerupvej er indstillet til nedlæggelse. Endelig fremgår det af forslaget fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, at der bør indgås en aftale om ventelister. Ventelister oprettes imidlertid i henhold til optagelsesbekendtgørelsen af det enkelte gymnasium. Regionsrådet kan derfor alene henstille til, at der indgås en evt. ventelisteaftale.

På den baggrund foreslår administrationen en model for lokale elevfordelingsregler, hvor der anvendes de samme principper for fordeling, som regionsrådet vedtog vedrørende skoleåret 2020/2021. Herved fritages Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium for at optage KUO-elever, ligesom Aarhus Statsgymnasium vil skulle afgive KUO-elever. Administrationens forslag indebærer også, at den vedtagne kapacitet fastholdes.

Administrationens forslag indebærer disse fordelingsregler:

- KUO-ansøgere fordeles forlods på Egaa Gymnasium, Risskov Gymnasium, Marselisborg Gymnasium, Aarhus Katedralskole og Aarhus Statsgymnasium.
- Såfremt et gymnasium i 2.g og 3.g har en andel på mere end 10 % KUO-elever, kan gymnasiet ikke optage KUO-elever.
- Ved fordelingen af KUO-elever identificeres først de elever, der skal have reserveret plads på deres 1. prioritet. Disse vælges ud fra transporttid, så de KUO-ansøgere, der har kortest transporttid (med offentlig transport til gymnasiet), får reserveret plads.
- De øvrige KUO-ansøgere skal fordeles til andre gymnasier med ledig KUO-kapacitet.
- Hvis en på denne måde udvalgt ansøger har prioriteret et gymnasium med ledig KUO-kapacitet, flyttes ansøger hertil uanset transporttid.
- Hvis ansøger ikke har prioriteret et gymnasium med ledig KUO-kapacitet, flyttes ansøger til det gymnasium med ledig KUO-kapacitet, hvortil ansøger har kortest transporttid.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at klagerne fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst tages til efterretning,

at forslag til lokale elevfordelingsregler fra fordelingsudvalg Øst og elevforslaget tages til efterretning, og

at administrationens forslag til lokale elevfordelingsregler godkendes.

Rasmus Foged tog forbehold, idet han finder, at der bør være mulighed for, at de KUO-elever, der bor tættest på Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium, Tilst, kan optages på deres lokale gymnasium.

Bilag

Klage fra Viby Gymnasium og Aarhus Gymnasium

Forslag til elevfordelingsregler fra et flertal i fordelingsudvalg Øst

Elevforslag til lokale elevfordelingsregler

Estimeret elevfordeling

Punkt 3: Indsatsplan for jordforurening 2021

1-34-71-16-20

Resume

Region Midtjylland har sammen med de øvrige regioner ansvaret for den offentlige indsats over for jordforurening i Danmark. Regionsrådet udarbejder årligt en plan for indsatsen. Regionen fortsætter i 2021 indsatsen for at beskytte grundvandsressourcen mod forurening og for at skabe tryghed for borgere, der bor på forurenede grunde. Samtidig forberedes udbuddet af oprensningen af Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund, som der nu er afsat midler til på finansloven.

Direktionen indstiller,

at indsatsplan for jordforurening 2021 godkendes, og

at en bevillingsændring mellem bevillingerne 'Miljø' og 'Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter' for 0,65 mio. kr. i henholdsvis 2021 og 2022 godkendes med henblik på at finansiere personaleressourcer til løfte den nye opgave vedrørende overfladevand.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland varetager en række opgaver inden for jordforureningsområdet. Forurening af jord og grundvand kan være til skade for miljøet og menneskers sundhed. Derfor er kortlægning, undersøgelse og afværge (i form af oprensning og afskærmning) af jordforurening et vigtigt regionalt fokusområde. I regionen er der ca. 3.500 forurenede grunde, mens 5.100 grunde er vurderet som muligt forurenede.

I 2021 er budgettet for jordforureningsområdet på 47,2 mio. kr.

Overfladevand – en ny opgave

Region Midtjylland skal som noget nyt i 2021 og 2022 undersøge i alt ca. 80 forurenede grunde, der kan true vandløb, søer, fjorde og hav. Regionen modtager i alt 13,2 mio. kr. i DUT-regulering fordelt med 6,6 mio. kr. pr. år til at gennemføre denne opgave. Der anmodes om bevillingsændringer for 0,65 mio. kr. pr. år til ekstra personaleressourcer for at kunne løfte overfladevandsopgaven.

Tabel 1. Oversigt over bevilling					
1.000 kr.	Drift 2021	Drift 2022	Drift 2023	Drift 2024	Drift 2025 og frem
2021 p/l	Udgift	Udgift	Udgift	Udgift	Udgift
Bevillingsændringer ¹					
Miljø	-650	-650			
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter	650	650			
Bevillingsændringer i alt	0	0	0	0	0

¹+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter

Indledende og videregående forureningsundersøgelser

Administrationen forventer i 2021 at udføre ca. 190 indledende forureningsundersøgelser. Det forventes derudover, at der i alt bliver udført videregående forureningsundersøgelser på ca. 100 forurenede grunde. Hovedparten af grundene er udvalgt efter høring af de midtjyske kommuner. Det endelige antal af forureningsundersøgelser, som udføres i 2021, vil afhænge af undersøgelsernes omfang.

Afværge, drift og overvågning

Der arbejdes i 2021 med afværgeprojekter på ca. 22 grunde, hvor der oprenses eller afskærmes i forhold til jordforurening, der kan true menneskers sundhed eller true grundvandet. Regionen gennemfører endvidere en længerevarende drifts- og overvågningsindsats på 50 forurenede grunde, hvor der tidligere har været eller p.t. er aktive afværgeindsatser.

Videbæk højttalerfabrik

Det foreslås at påbegynde oprensningen af jord- og grundvandsforureningen ved højttalerfabrikken på Stationsvej i Videbæk. Dette er indarbejdet i forslag til indsatsplanen. Forureningen udgør en risiko for grundvandet og periodevist også for naboboliger. Oprensningen forventes gennemført i perioden 2021-2023 og vurderes at ville koste 10-14 mio. kr.

Generationsforureningerne

Administrationen har i 2021 fokus på arbejdet med håndteringen af generationsforureningerne på Harboøre Tange. Der blev i 2019 afsat 50 mio. kr. i øremærkede midler fra staten til arbejdet med forureningerne på Harboøre Tange. På finansloven for 2021 er der frem til 2025 bevilget i alt 630 mio. kr. til gennemførelse af fase 1 i regionernes plan for generationsforureningerne. Fase 1 omfatter bl.a. de to lokaliteter Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund i Region Midtjylland, hvor en fuldskala oprensning forventes at kunne gennemføres for 250 mio. kr. pr. lokalitet. I forlængelse af finansloven kom Aarhus Universitets Forskningsfond via Auriga Industries med tilsagn på et bidrag på 125 mio. kr. Disse midler er øremærket til oprensningen af Høfde 42 depotet.

I 2021 udføres det forberedende arbejde med henblik på oprensning af Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund, og regionen forventer at kunne sætte opgaverne i udbud i løbet af andet halvår 2021.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at indsatsplan for jordforurening 2021 godkendes, og

at en bevillingsændring mellem bevillingerne 'Miljø' og 'Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter' for 0,65 mio. kr. i henholdsvis 2021 og 2022 godkendes med henblik på at finansiere personaleressourcer til løfte den nye opgave vedrørende overfladevand.

Bilag

Indsatsplan for Jordforurening 2021

Punkt 4: Godkendelse af Region Midtjyllands strategi for bæredygtighed 2030

1-34-71-8-18

Resume

Region Midtjylland tager med bæredygtighedsstrategien et vigtigt skridt mod en bæredygtig fremtid og indfrielse af FN's verdensmål. Klimaforandringer og ressourcemangel udfordrer i disse år jordens befolkning og skaber krav om handling. Region Midtjylland vil være en del af løsningen og arbejder gennem strategien med bæredygtighed i organisationen.

Direktionen indstiller,

at forslag til Region Midtjyllands strategi for bæredygtighed 2030 godkendes.

Sagsfremstilling

Visionen i bæredygtighedsstrategien er, at Region Midtjylland i 2030 vil være en cirkulær region med bæredygtige indkøb, genbrug, genanvendelse, vedvarende energi og minimalt forbrug. I 2050 vil regionen være CO₂-neutral.

Missionen med strategien er at integrere bæredygtighed i kernen af Region Midtjyllands serviceydelser og øvrige drift, så den bæredygtige omstilling skaber værdi og bliver en væsentlig drivkraft i udviklingen af regionen til gavn for miljøet, borgere og ansatte.

Strategien er udarbejdet i tæt samarbejde mellem hospitalernes tekniske og kliniske afdelinger, stabe og fællesfunktioner, ligesom eksterne samarbejdspartnere er blevet inddraget. Strategiforslaget har været i høring i regionens MED-system, hvor der generelt var opbakning til strategien, men også opmærksomhed på, at den kræver nogle investeringer, som skal finansieres.

Administrationen vil løbende følge økonomien og bede regionsrådet forholde sig til finansieringsbehov og -muligheder i forhold til de konkrete initiativer.

Målsætningerne i bæredygtighedsstrategien

Med strategien opstilles der målsætninger inden for fire områder. De konkrete målsætninger ses i vedlagte strategiforslag. Målsætningerne omhandler:

1. Cirkulær økonomi

Regionen stiller krav til og samarbejder med leverandørerne om at tænke og handle bæredygtigt. Regionen vil reducere forbruget og klimaaftrykket fra de produkter, regionen bruger. Regionen vil skabe mindre affald og øge genanvendelsen af ressourcer.

2. El, vand og varme

I 2030 vil regionen udelukkende bruge vedvarende energi til driften af regionens hospitaler, institutioner mm. og understøtte omstillingen til et samfund, som ikke bruger fossile brændsler. Regionen vil fortsat have fokus på effektiv og bæredygtig drift af regionens bygninger.

3. Transport, logistik og mobilitet

Regionen vil reducere klimaaftrykket fra transport af varer, patienter og medarbejdere ved at minimere antallet af kørte km og omstille til grønne drivmidler som biogas, biodiesel, brint og el.

4. Social ansvarlighed

Regionen vil være en attraktiv og socialt ansvarlig arbejdsplads med et bæredygtigt arbejdsmiljø og en mangfoldig personalesammensætning.

Implementering

Der udarbejdes en handleplan med det formål at implementere strategien i organisationen, når bæredygtighedsstrategien er godkendt i regionsrådet. Handleplanen udarbejdes for 2021-2022 og vil blive forelagt

til regionsrådets godkendelse. Regionsrådet vil desuden løbende blive præsenteret for muligheder og investeringsbehov i forbindelse med de konkrete indsatser, f.eks. implementering af en ny regional affaldsplan.

Tidligere politisk behandling

Bæredygtighedsstrategien udspringer af regionens Agenda 21 forpligtigelse i Planloven. Strategien var først forankret i det midlertidige udvalg for klima, bæredygtighed og ressourcer, som i 2019 startede udarbejdelsen af regionens første bæredygtighedsstrategi. Strategien har siden været behandlet på tre af regionsrådets temadage i 2019 og 2020.

Opfølgning på seneste behandling i udvalg for regional udvikling

Udvalg for regional udvikling havde en temadrøftelse i oktober 2020, hvor ambitionen om, at målsætningerne for transport, logistik og mobilitet skulle nås senest i 2030, var i fokus.

Udvalget debatterede endvidere, hvorfor en målsætning om kønslig balance indgår i strategien. Bæredygtighed handler også om social ansvarlighed, og der er derfor indarbejdet et særligt afsnit om den del, hvor også betragtningen om, at diversitet er en styrke, vægtes højt.

Endvidere blev det drøftet, hvorvidt målsætningen om en mere lige fordeling mellem kønnene inden for fag med en ulige kønsfordeling var tilstrækkeligt ambitiøs. Administrationen har undersøgt kønsfordelingen og oplyser, at blot 3 % af sygeplejerskerne er mænd, hvilket også typisk gør sig gældende blandt de studerende. Ifølge personaleredegørelsen er der blot seks mænd blandt regionens 2.025 lægesekretærer, og der er i alt 5 % mænd i personalegruppen ansat på overenskomsten for Sundhedskartellet's basispersonale. Det tager mange år at ændre kønsfordelingen, og det kan kun lykkes ved at få ændret kønsfordelingen blandt de studerende/elever på de sundhedsfaglige uddannelser. Derfor foreslås det at fastholde målsætningen på 10 %.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til Region Midtjyllands strategi for bæredygtighed 2030 godkendes, idet målsætningerne om udbud/indkøb af personbiler og varevogne (intern transport og dele af patientbefordringen) samt sygetransporten (side 31) formuleres med frist "senest" i de angivne årstal, ligesom det er formuleret med tjenesterejser og med den regionale kollektive trafik.

Bilag

Forslag til strategi for bæredygtighed 2030

Punkt 5: Oprettelse af regionalt passagerråd i Region Midtjylland

1-30-75-8-20

Resume

Folketinget har på finansloven for 2020 afsat midler til, at der i hver region oprettes et regionalt passagerråd forankret hos Passagerpulsens hos Forbrugerrådet Tænk. Regionerne har tilsluttet sig aktivt at indgå i arbejdet sammen med trafiksekskaberne og kommunerne. De regionale passagerråd kan komme med input og anbefalinger til den kollektive trafik, og der skal afholdes en årlig regional passagerkonference, som sætter fokus på udfordringerne i den kollektive trafik. Administrationen har sammen med Passagerpulsens udarbejdet udkast til kommissorium og samarbejdsaftale om passagerråd i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at udkast til kommissorium og samarbejdsaftale om passagerråd i Region Midtjylland godkendes.

Sagsfremstilling

Folketinget har indgået aftale om, at Passagerpulsens hos Forbrugerrådet Tænk skal have en ny rolle med etablering af regionale passagerråd. Der er på finanslov for 2020 afsat 6,5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 til passagerpulsens arbejde. Alle regioner har tilsluttet sig tiltaget.

Passagerpulsens blev etableret i 2014 med det formål at sikre større inddragelse af og fokus på passagererne for at skabe større tilfredshed og størst mulig mobilitet for flertallet af passagerne i den kollektive trafik.

Passagerpulsens nye rolle er at være tovholder for fem nye regionale passagerråd. Passagerpulsens skal i samarbejde med det midtjyske passagerråd arrangere en årlig konference for derigennem at sætte fokus på de regionale udfordringer og muligheder inden for den kollektive trafik. Passagerpulsens skal publicere en årlig rapport som opfølgning på konferencen.

Administrationen og Passagerpulsens har udarbejdet et udkast til kommissorium for arbejdet og et forslag til samarbejdsaftale mellem Passagerpulsens og Region Midtjylland.

Det fremgår af kommissoriet, at passagerrådet i Region Midtjylland skal varetage passagerernes interesser og repræsentere dem i udviklingen af den kollektive transport i regionen. Passagerrådet skal bidrage med idéer, ønsker, viden, opmærksomhedspunkter og konstruktiv feedback til udviklingen af en sammenhængende, tilgængelig, kollektiv transport af høj kvalitet i samspil med andre transportformer. Herved skal passagerrådet bidrage til at styrke arbejdet i regionen med at sikre størst mulig mobilitet og bæredygtig transport.

Passagerrådet vil bestå af op til 19 medlemmer. Passagerpulsens udvælger 10 medlemmer blandt passagerer, der ansøger om deltagelse i passagerrådet. 9 medlemmer udpeges af Passagerpulsens blandt kandidater indstillet af relevante organisationer. På møderne kan drøftes udviklingsmuligheder, principper for planlægning af ruter, knudepunkter, kampagner m.m. Passagerpulsens har et stort fokus på at udvælge og uddanne sine rådsmedlemmer med henblik på at opnå en konstruktiv debat på møderne.

Administrationen vurderer, at der er tale om et godt og relevant borgerinddragelsesinitiativ. Region Midtjyllands udbytte vil være et bedre indblik i borgernes tanker om forskellige udfordringer og muligheder, inden der tages beslutning om løsninger, ligesom nye idéer og initiativer, der initieres af regionsrådet, kan trykprøves i passagerrådet.

Flere parter kan indgå i samarbejdet, f.eks. kommuner og trafiksekskab. Der nedsættes en administrativ følgegruppe, hvor hver part er repræsenteret ved ét medlem. Følgegruppen skal bl.a. bidrage med relevante emner til behandling i passagerrådet og til at videreformidle passagerrådets synspunkter.

Region Midtjylland deltager i følgegruppen, bidrager til passagerrådets dagsordener, stiller mødelokaler og forplejning til rådighed og har dialog med passagerrådet om anbefalinger, input, behov mv. Derudover skal det fastlægges, hvordan passagerrådets arbejde kan indgå i regionsrådets beslutninger om udviklingen af den kollektiv trafik og mobilitetsfremmende initiativer.

Det bemærkes, at Region Midtjylland ikke har mulighed for eller ønske om at agere på vegne af kommunerne i relation til den lokale kollektive trafik og heller ikke på de statslige togstrækninger. Passagerpulsens er gået i dialog med kommunerne og de øvrige mobilitetsaktører om deltagelse i rådet.

Passagerpulsens forventer, at det regionale passagerråd i Region Midtjylland bliver etableret i løbet af foråret 2021.

Regionen er ikke forpligtet til at bidrage med finansiering af arbejdet i passagerrådet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at udkast til kommissorium og samarbejdsaftale om passagerråd i Region Midtjylland godkendes.

Bilag

Aftale om samarbejde om passagerråd i Region Midtjylland UDKAST

Kommissorium for passagerråd i Region Midtjylland UDKAST

Punkt 6: Rapportering af økonomi og målbilleder i 2021

1-40-72-2-14

Resume

Der fremlægges et forslag til fokusindikatorer i målbilledet for sundhedsområdet for 2021-2022. Herudover foreslås det, at der også i 2021 afrapporteres på målbillederne for sundheds- og socialområdet fire gange årligt. Det er endnu for tidligt at afrapportere løbende på målbilledet for Regional Udvikling, da indikatorerne ikke er fastlagt. Udover afrapporteringerne på målbillederne vil der i 2021 være fire økonomirapporteringer, hvor regionsrådet gives et kort overblik over regionens økonomi.

Direktionen indstiller,

at forslag til fokusindikatorer for sundhedsområdet for 2021-2022 godkendes, og

at forslag til afrapportering på økonomi og målbilleder for sundheds- og socialområdet i 2021 godkendes.

Sagsfremstilling

Målbillederne for henholdsvis sundhedsområdet, socialområdet og Regional Udvikling skal være med til at tydeliggøre de politiske målsætninger og prioriteringer på de tre hovedområder. Et revideret målbillede for Regional Udvikling blev godkendt af regionsrådet den 29. april 2020, og i forbindelse med behandlingen af budget 2021 besluttede regionsrådet den 23. september 2020 at fastholde de eksisterende målbilleder for sundheds- og socialområdet.

Sundhedsområdet

Det regionale målbillede for sundhedsområdet består af en overordnet vision om "Et sundhedsvæsen på patientens præmisser", tre strategier og otte mål. De enkelte mål er konkretiseret i en række indikatorer. Målbilledet sætter rammerne for arbejdet med de nationale mål for sundhedsområdet og skal sikre, at regionen sammentænker relevant aktivitet, god økonomi og høj kvalitet, så der opnås mest mulig sundhed for de ressourcer, der er til rådighed. Regionens målbillede angiver dermed den retning, regionen ønsker at styre sundhedsvæsenet efter. I opfølgningen på målbilledet vises udviklingen på indikatorerne for regionen samlet set og for de enkelte hospitalsenheder.

Udpegning af fokusindikatorer for 2021-2022

Det er besluttet, at regionsrådet hvert andet år udpeger cirka fem fokusindikatorer fra målbilledet, som bliver fulgt særligt tæt, og der forventes hurtige forbedringer på. De nuværende fokusindikatorer er gældende for 2019-2020 (en oversigt over fokusindikatorerne for 2019-2020 er vedlagt som bilag), og regionsrådet skal derfor udpege nye fokusindikatorer for 2021-2022.

Efter input fra koncernledelsen indstiller direktionen følgende forslag til fokusindikatorer for 2021-2022:

Forebyggelige indlæggelser

Forebyggelige indlæggelser foreslås fastholdt som fokusindikator. Indikatoren indgår i sundhedsaftalen med de midtjyske kommuner og almen praksis, og det er derfor væsentligt, at regionen fortsat har fokus på området.

Kvalitetsmål i kliniske kvalitetsdatabaser

Det foreslås, at opfyldelse af kvalitetsmål i kliniske kvalitetsdatabaser fortsætter som fokusindikator. Regionsrådet har tidligere besluttet, at indikatorer fra de kliniske kvalitetsdatabaser udvælges blandt indikatorer, der indgår i Nationale Lærings- og Kvalitetsteams. Dette for at fokusere på indikatorer, der er vurderet relevante i en grundig proces, hvilket netop finder sted i de Nationale Lærings- og Kvalitetsteams.

Det anbefales, at der i 2021-2022 foretages en udskiftning i indikatorerne fra databaserne.

Det foreslås, at indikatorerne vedrørende hofte- og lårbrud fastholdes til og med 2021. Det Nationale Lærings- og Kvalitetsteam afsluttes i november 2020, men der har i en lang periode været manglende data på grund af en omlægning til Landspatientregister 3 fra februar 2019 til august 2020. Dette har betydet, at det har været vanskeligt at arbejde med forbedringer på indikatorerne. Det foreslås derfor, at der fortsat fastholdes fokus på området.

Herudover foreslås det, at der fra og med 2022 sættes fokus på udvalgte indikatorer fra Lærings- og Kvalitetsteamet vedrørende akutte højrisiko abdominalkirurgiske patienter, der starter op i foråret 2021. Det foreslås dog, at udvælgelsen af de konkrete fokusindikatorer først sker omkring årsskiftet 2021/2022. På det tidspunkt vil der være opnået nogle erfaringer med, hvilke indikatorer der er mest relevante.

Indikatorer fra de øvrige Nationale Lærings- og Kvalitetsteams er af forskellige årsager ikke hensigtsmæssige at sætte fokus på i øjeblikket: Teamet vedrørende børnediabetes anvender ikke data fra en database, teamet vedrørende KOL starter tidligst op i efteråret 2021, og teamet vedrørende tvang er fortsat under udarbejdelse i ekspertgruppen.

Udredningsret og kræftpakker

Det foreslås, at udredningsret og kræftpakker fastholdes som fokusindikatorer i 2021-2022. Der er fortsat stor bevågenhed på disse indikatorer, og der er stadig behov for, at der skabes forbedringer på de to områder blandt andet grundet de udfordringer, der er opstået i forbindelse med COVID-19.

Bæltefikseringer

Det foreslås, at bæltefikseringer fortsætter som fokusindikator i 2021-2022. Området har fortsat en høj prioritet i psykiatrien, og i 2020 er der sket en stigning i antallet af personer, der bæltefikseres.

Patientinddragelse

Det foreslås ligeledes, at patientinddragelse fastholdes som fokusindikator i 2021-2022 i lyset af regionens overordnede målsætning om "et sundhedsvæsen på patientens præmisser".

Det skal bemærkes, at det som noget nyt fremover bliver muligt at følge udviklingen i den patientoplevede inddragelse månedligt som led i omlægningen af LUP-konceptet (Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser).

Akutte genindlæggelser

Som ny indikator foreslås, at der i 2021-2022 sættes fokus på akutte genindlæggelser inden for 30 dage. Begrundelsen for forslaget er, at indikatoren er et af kriterierne i nærhedsfinansieringen. Desuden indgår indikatoren i sundhedsaftalen med de midtjyske kommuner og almen praksis.

Socialområdet

Målbilledet for socialområdet består af en vision om at støtte borgeren på de regionale sociale tilbud til at være en aktiv medborger. Socialområdet er til for den enkelte borger, og Region Midtjylland ønsker at møde og støtte borgeren til en aktiv tilværelse med udgangspunkt i den enkelte borgers forudsætninger og ressourcer. Visionen udkrystalliseres i tre delstrategier og syv mål.

I efteråret 2020 har socialområdet fået nye indikatorer i målbilledet, som er udarbejdet i samarbejde med psykiatri- og socialudvalget. Der mangler dog stadig at blive udviklet indikatorer på to af målene i målbilledet. Det arbejde forventes færdigt i løbet af 2021.

Regional Udvikling

Det reviderede målbillede for Regional Udvikling blev godkendt af regionsrådet i april 2020. Indikatorer til opfølgning og rapportering på målbilledet afventer endnu Danske Regioners arbejde med at udvælge fælles regionale indikatorer på FN's verdensmål. Der har været en forventning om, at disse indikatorer ville blive godkendt i december 2020, men på grund af COVID-19 og udskudte begivenheder omkring arbejdet med indikatorerne forventes indikatorerne at blive forelagt regionsrådet i løbet af budgetår 2021. Når de forelægges, vil der også blive forelagt en tidsplan for afrapportering i 2021.

Tidsplan for afrapportering i 2021

Der lægges op til, at der afrapporteres på målbillederne for sundheds- og socialområdet fire gange årligt, hvor regionsrådet godkender status for målbillederne. Afrapporteringsformen fra 2020 fastholdes som udgangspunkt i 2021.

Det er endnu for tidligt at afrapportere løbende på målbilledet for Regional Udvikling, da indikatorerne ikke er fastlagt endnu.

Rapporteringen på sundhedsområdet og socialområdet vil to gange årligt blive suppleret med ledelsesberetninger fra hospitalerne, hvor der vil være særligt fokus på de udvalgte fokusindikatorer.

Derudover vil der også i 2021 være økonomirapporteringer, hvor regionsrådet får et kort overblik over regionens økonomi på drift og anlæg. Tidsplanen for økonomirapporteringen er udarbejdet med udgangspunkt i de datoer, som er fastsat ved lov for regionsrådets behandling af de standardiserede økonomiopfølgninger og gennemsnitslikviditeten. Udover den standardiserede økonomiopfølgning indgår et bilag med bevillingsændringer, der kræver godkendelse af regionsrådet.

Nedenfor vises tidsplan for den politiske behandling af målbilleder på sundheds- og socialområdet og økonomirapporteringer.

Tabel 1. Politisk behandling af målbilleder og økonomirapporteringer i 2021

April	Maj	Juni	August	Oktober	December
-------	-----	------	--------	---------	----------

Målbilleder sundheds- og socialområdet	x	x Inkl. ledelsesberetning	X	x Inkl. ledelsesberetning
Økonomirapportering	x	x	X	x

Målbillederne behandles af relevante stående udvalg, forretningsudvalg og regionsråd. Økonomirapporteringen behandles af forretningsudvalg og regionsråd.

Beslutning

Udvalget drøftede behovet for at følge op på arbejdet med bæredygtige hospitaler og ønsker derfor at foreslå en tilføjelse til målbillederne for sundhedsområdet og socialområdet.

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til fokusindikatorer for sundhedsområdet for 2021-2022 godkendes, idet der til målbillederne for sundhedsområdet og socialområdet inkluderes et eller flere relevante indikatorer som fokuserer på bæredygtighed, og

at forslag til afrapportering på økonomi og målbilleder for sundheds- og socialområdet i 2021 godkendes.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede den 19. december 2018, at fokusindikatorer fra de kliniske kvalitetsdatabaser fremover udvælges blandt indikatorer, der indgår i Nationale Lærings- og Kvalitetsteams.

Regionsrådet godkendte den 29. april 2020 revideret målbillede for Regional Udvikling.

Regionsrådet besluttede den 23. september 2020 at fastholde de eksisterende målbilleder for sundheds- og socialområdet (som led i behandling af budget 2021).

Bilag

Oversigt over fokusindikatorerne for 2019-2020

Punkt 7: Drøftelse af møder i Danske Regioner #

1-00-13-17

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners udvalg for regional udvikling og EU samt udvalg for miljø og ressourcer.

Der var senest møde i udvalg for regional udvikling og EU 26. november 2020. Referat er vedlagt. Næste møde er den 20. januar 2021.

Der var senest møde i udvalg for miljø og ressourcer den 5. november 2020. Næste møde er den 28. januar 2021.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede møder i Danske Regioner.

Punkt 8: Gensidig orientering #

1-00-13-17

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Administrationen orienterede om, at regionen har fået tildelt 13 mio. kr. fra statens grønne buspulje.